

กรมการขนส่งทางราง

Department of Rail Transport

กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง

คู่มือการปฏิบัติงาน

**การจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางราง
และการยกร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง**

514/1, Lan Luang Road, Dusit,
Bangkok, Thailand, 10300

<https://www.drt.go.th/>

Facebook/DRT.OfficialFanpage

มีนาคม 2569

คู่มือการปฏิบัติงาน
การจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางราง
และการยกร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง
กรมการขนส่งทางราง

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2569 โดยมาตรา 13 (3) ได้กำหนดหน้าที่ของกรมการขนส่งทางรางให้จัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบ เพื่อก่ออกกฎกระทรวงต่อไป ประกอบกับกองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางมีการดำเนินการภายใต้ภารกิจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2562 ที่มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา พัฒนา และจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว

ในการนี้ กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางด้านความปลอดภัย การเดินรถขนส่งทางราง คุณลักษณะเฉพาะ การทดสอบ การตรวจสอบและประเมิน การซ่อมบำรุงและบำรุงทาง ด้านผู้ประจำหน้าที่ และด้านอื่นที่จำเป็นแก่การขนส่งทางรางเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานงานโยธา เครื่องกลและตัวรถขนส่งทางราง ไฟฟ้าและอาณัติสัญญาณระบบรางและผู้ประจำหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สังกัดกองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางสามารถใช้เป็นแนวทางการดำเนินการหรือปฏิบัติสำหรับการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางตลอดจนการยกร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มมาตรฐานระบบการเดินรถและสิ่งอำนวยความสะดวก
กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง
กรมการขนส่งทางราง

สารบัญ

ตัวอักษรย่อ.....	4
1. บทนำ.....	5
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	5
1.2 วัตถุประสงค์.....	5
1.3 ขอบเขต.....	5
1.4 หน้าที่และความรับผิดชอบ.....	5
2. กระบวนการ (Workflow) และขั้นตอนการปฏิบัติงาน.....	7
2.1 กระบวนการ.....	7
2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกระบวนการ.....	12
ภาคผนวก.....	15
3.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	16

ตัวอักษรย่อ

กม.	หมายถึง	กฎหมาย
กมป.	หมายถึง	กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง กรมการขนส่งทางราง
กยร.	หมายถึง	กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมการขนส่งทางราง
ขร.	หมายถึง	กรมการขนส่งทางราง
คค.	หมายถึง	กระทรวงคมนาคม
क्रम.	หมายถึง	คณะรัฐมนตรี
ปกค.	หมายถึง	ปลัดกระทรวงคมนาคม
มขร.	หมายถึง	มาตรฐานการขนส่งทางราง
รวค.	หมายถึง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
สคก.	หมายถึง	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สลค.	หมายถึง	สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สสร.	หมายถึง	สำนักงานเลขานุการ กรมการขนส่งทางราง
อขร.	หมายถึง	อธิบดีกรมการขนส่งทางราง

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ในวันที่ 27 มีนาคม 2569 เป็นต้นไป โดยมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดหน้าที่ของกรมการขนส่งทางรางให้จัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้ความเห็นชอบ เพื่อออกกฎกระทรวงต่อไป และกองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางมีการดำเนินการภายใต้ภารกิจตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2562 ที่มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา พัฒนา และจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการดังกล่าว จึงเห็นว่า หากเจ้าหน้าที่กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงาน อาจส่งผลให้การจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางและยกวางกฎกระทรวงเกิดความผิดพลาดและปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ

ในการนี้ กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางด้านความปลอดภัย การเดินรถขนส่งทางราง คุณลักษณะเฉพาะ การทดสอบ การตรวจสอบ และประเมิน การซ่อมบำรุงและบำรุงทาง ด้านผู้ประจำหน้าที่ และด้านอื่นที่จำเป็นแก่การขนส่งทางรางเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานงานโยธา เครื่องกลและตัวรถขนส่งทางราง ไฟฟ้าและอาณัติสัญญาณระบบราง และผู้ประจำหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สังกัดกองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทางสามารถใช้เป็นแนวทางการดำเนินการหรือปฏิบัติสำหรับการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางตลอดจนการยกวางกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อให้หน่วยงานมีคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงมาตรฐานการขนส่งทางรางและยกวางกฎกระทรวงที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งแสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลผลิตหรือการบริการที่มีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

1.2.2 เพื่อเป็นหลักฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้แก่ผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความเป็นมืออาชีพ และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกหรือผู้ใช้บริการ ให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่เพื่อขอการรับบริการที่ตรงกับความต้องการ

1.3 ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ครอบคลุมขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางและยกวางกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการและขั้นตอนการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางและยกวางกฎกระทรวงของกองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง กรมการขนส่งทางราง

1.4 หน้าที่และความรับผิดชอบ

กรมการขนส่งทางรางมีหน้าที่และอำนาจตามความแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 ดังต่อไปนี้

“มาตรา 13 ให้กรมการขนส่งทางรางรับผิดชอบในงานธุรการและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมถึงคณะกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(3) จัดทำมาตรฐานการขนส่งทาง ดังต่อไปนี้ เสนอต่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามมาตรา 9 (3) เพื่อดำเนินการต่อไป”

ทั้งนี้ กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2562 ดังต่อไปนี้

“ข้อ 8 กองมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) ศึกษา พัฒนา เพื่อจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยและบำรุงทาง เพื่อลดอุบัติเหตุและเพิ่มความปลอดภัย ในการขนส่งทางราง

(2) กำหนดมาตรฐานและหลักเกณฑ์ความปลอดภัยและบำรุงทางทาง สำหรับโครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งทางราง ระบบการขนส่งทางราง รถขนส่งทางราง บุคลากร ผู้ประจำหน้าที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

2. กระบวนการงาน (Workflow) และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

2.1 กระบวนการงาน: การจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางและการยกร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ผังกระบวนการงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
-		เริ่มกระบวนการจัดทำ มขร. และยกร่างกฎกระทรวง	-	-	-
1		กำหนดและตรวจสอบความเหมาะสมของขอบข่ายมาตรฐานที่จะศึกษา รวบรวมมาตรฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงรวบรวมข้อเสนอการปรับปรุง มขร. ที่ประกาศไปก่อนหน้า พ.ร.บ. การขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้	กมป.	ไม่เกิน 15 วัน	เอกสารที่เผยแพร่: มขร. ที่ได้ประกาศไปก่อนหน้า พ.ร.บ. การขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้
2		ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดเนื้อหาของมาตรฐานจากแหล่งต่าง ๆ และจัดทำโครงร่างที่เหมาะสม	กมป.	ไม่เกิน 30 วัน	
3		จัดทำ/ปรับปรุงร่าง มขร. รวมทั้ง จัดทำรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (Checklist) (ถ้ามี)	กมป.	ไม่เกิน 15 วัน	
4		จัดประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพิจารณาเนื้อหา ร่าง มขร. และปรับปรุงเนื้อหา ก่อนเสนอคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการขนส่งทางราง	กมป.	ไม่เกิน 30 วัน	
5		เสนอร่าง มขร. ต่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางในแต่ละด้าน เพื่อพิจารณากลับกรองก่อนเสนอคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง	กมป.	ไม่เกิน 30 วัน	

ลำดับ	ผังกระบวนการงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
6	<pre> graph TD Start([]) --> Decision{กมป./กยร. เสนอ คณะกรรมการนโยบายฯ เห็นชอบ} Decision -- เห็นชอบ --> Step7[] Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Draft[*กมป. เตรียมเนื้อหาร่าง กฎกระทรวงฯ] Draft --> Decision </pre>	เสนอร่าง มขร. ต่อคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางพิจารณาเห็นชอบ มขร.	กมป./กยร.	ไม่เกิน 30 วัน (คาดว่าจะจัดประชุม 3 ครั้ง/ปี)	กมป. เตรียมข้อมูลชี้แจงและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ ด้วย *เมื่อ มขร. ได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ กมป. เริ่มจัดเตรียมเนื้อหาร่างกฎกระทรวง
7	<pre> graph TD Step7[] --> Action[ขร. เสนอ มขร. ต่อ คค.] </pre>	ขร. โดย กมป. เสนอ มขร. พร้อมบันทึกข้อความถึง คค. เพื่อพิจารณาเสนอ รวค. เพื่อมอบหมายขร. นำ มขร. ออกเป็นกฎกระทรวงต่อไป	กมป.	ไม่เกิน 15 วัน	
8	<pre> graph TD Step8[] --> Decision{คค. เสนอ รวค. พิจารณา เห็นชอบ มขร.} Decision -- เห็นชอบ --> Step9[] Decision -- ไม่เห็นชอบ --> Step7 </pre>	คค. เสนอ มขร. ต่อ รวค. เพื่อพิจารณาเห็นชอบ มขร. และมอบหมายข้อสั่งการให้ ขร. ดำเนินการออกกฎกระทรวงต่อไป	คค.	ไม่เกิน 15 วัน	
9	<pre> graph TD Step9[] --> Action[กมป. เสนอ มขร. พร้อม ร่างกฎกระทรวงต่อ อขร.] Action --> Step10[] </pre>	กมป. เสนอบันทึกข้อความที่กลับมาจาก คค. พร้อมร่างกฎกระทรวงที่ได้ร่างเตรียมไว้ตั้งแต่ขั้นตอนลำดับที่ 6 ต่อ อขร. เพื่อพิจารณา มอบหมายข้อสั่งการต่อไป	กมป.	ไม่เกิน 3 วัน	
10	<pre> graph TD Step10[] --> Action1[(1) กมป. ส่งร่าง กฎกระทรวงให้ กกม.] Step10 --> Action2[(2) สสร.และ กยร. เผยแพร่ มขร.] </pre>	(1) กมป. ส่งร่างกฎกระทรวงให้ กกม. พิจารณา ดำเนินการ และ (2) กมป. ขอความอนุเคราะห์ สสร. และ กยร. เผยแพร่ มขร. ผ่านเพจเฟซบุ๊ก/เว็บไซต์ ขร.	กมป./สสร./กยร.	ไม่เกิน 10 วัน	เอกสารที่เผยแพร่: มขร. - สสร. รับผิดชอบเผยแพร่ผ่านเพจเฟซบุ๊ก ขร. - กยร. รับผิดชอบเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ขร.
11	<pre> graph TD Step11[] --> Action[กกม. ตรวจสอบ/ปรับปรุง ร่างกฎกระทรวง] Action --> End([]) </pre>	กกม. ตรวจสอบ/ปรับปรุงร่างกฎกระทรวงให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายและรูปแบบ ก่อนเสนอคณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองฯ	กกม.	ไม่เกิน 30 วัน	

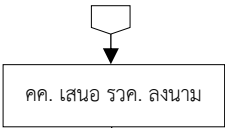
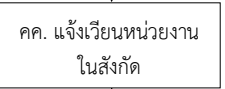
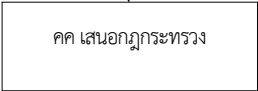

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
12		กกม. เสนอร่างกฎกระทรวงต่อที่ประชุม คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางพิจารณาเห็นชอบหลักการร่างกฎกระทรวง	กยร./กมล./กกม.	ไม่เกิน 90 วัน	กมล. เตรียมข้อมูลชี้แจงและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ ด้วย
13		กกม. นำหลักการร่างกฎกระทรวงรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบกลาง และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562	กกม.	ไม่เกิน 45 วัน	เอกสารที่เผยแพร่: หลักการร่างกฎกระทรวง
14		กกม. นำร่างกฎกระทรวงรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านเว็บไซต์ระบบกลาง และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามมาตรา 13 แห่ง พ.ร.บ.หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562	กกม.	ไม่เกิน 45 วัน	เอกสารที่เผยแพร่: ร่างกฎกระทรวง
15		กกม. เสนอร่างกฎกระทรวงต่อที่ประชุม คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางพิจารณาเห็นชอบหลักการร่างกฎกระทรวง	กยร./กมล./กกม.	ไม่เกิน 30 วัน (คาดว่าจะจัดประชุม 3 ครั้ง/ปี)	กมล. เตรียมข้อมูลชี้แจงและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายฯ ด้วย
16		ขร. โดย กกม. เสนอร่างกฎกระทรวงถึง คค. เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับการเสนอ สลค.	กกม.	ไม่เกิน 60 วัน	
17		คค. พิจารณาร่างกฎกระทรวงและเสนอ รวค. เพื่อลงนามหนังสือถึง สลค. เพื่อเสนอร่างกฎกระทรวงต่อไป	คค.	ระยะเวลาขึ้นอยู่กับพิจารณาของหน่วยงานนั้น	

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
18		คค. เสนอร่างกฎกระทรวงต่อ สลค.	คค.		
19		สลค. เสนอร่างกฎกระทรวงต่อ กรม. เพื่อพิจารณา รับหลักการ	สลค.		
20		กรม. พิจารณา รับหลักการร่างกฎกระทรวง ก่อน ส่งร่างให้ สคก. ตรวจสอบ	สลค./กรม.		
21		สคก. ตรวจสอบร่างกฎกระทรวงตามหลักกฎหมาย กลไกปฏิบัติ ถ้อยคำ และความซ้ำซ้อน และส่งให้ ขร. ยืนยันและแจ้งผลพิจารณาให้ สคก. หรือ สลค. ทราบ ก่อน สคก. ส่งร่างกฎกระทรวงที่พิจารณาแล้ว กลับมายัง สลค.	สคก./สลค./ขร.		
22		สลค. ส่งร่างกฎกระทรวงที่ กรม. มติเห็นชอบ กลับมายัง คค.	สลค.		
23		คค. ส่งร่างกฎกระทรวงที่ กรม. มติเห็นชอบ กลับมายัง ขร.	คค.		
24		ขร. โดย กกม. พิมพ์กฎกระทรวงฉบับสมบูรณ์ และเสนอ คค. เพื่อเสนอ รวค. ลงนาม	กกม.		

ลำดับ	ผังกระบวนการงาน	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
25		คค. เสนอ รวค. ลงนามในร่างกฎกระทรวง	คค.		
26		คค. แจ้งเวียนให้หน่วยงานในสังกัดทราบ และปฏิบัติตามกฎกระทรวง	กกม.		
27		คค. เสนอกฎกระทรวงต่อ สลค. เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา	คค.		

2.2 ขั้นตอนการปฏิบัติงานของกระบวนการงาน

- 1) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบกำหนดและตรวจสอบความเหมาะสมของขอบข่ายมาตรฐานที่จะศึกษา รวบรวมและศึกษามาตรฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีการใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมถึงรวบรวมข้อเสนอการปรับปรุง มขร. ที่ได้เผยแพร่ก่อนพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้
- 2) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดเนื้อหาของมาตรฐานจากแหล่งต่าง ๆ ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำมาปรับใช้ในประเทศไทย และจัดทำโครงร่างมาตรฐาน
- 3) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบ ดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุงมาตรฐาน รวมทั้งจัดทำรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (Checklist) (ถ้ามี)
- 4) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาเนื้อหา ร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ให้มีเนื้อหาที่ถูกต้องครบถ้วน ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางราง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
 - 4.1) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดทำหนังสือเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมหารือ โดยแนบร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม
 - 4.2) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดการประชุมหารือเพื่อพิจารณาร่าง มขร.
 - 4.3) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบปรับปรุงร่าง มขร. ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุม โดยหากไม่กระทบกับหลักการ/สาระสำคัญของร่าง มขร. ให้ปรับปรุงร่าง มขร. แล้วเตรียมเสนอคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางต่อไป
- 5) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบเสนอร่าง มขร. พร้อมทั้งรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ต่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการขนส่งทางรางในด้านที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้
 - 5.1) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดทำหนังสือเชิญ อชร. รับเป็นประธานการประชุมฯ พร้อมทั้งกำหนดวันประชุมฯ โดยแนบร่าง มขร. พร้อมทั้งรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) และเอกสารที่เกี่ยวข้องในหนังสือเชิญรับเป็นประธานการประชุมด้วย
 - 5.2) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดทำหนังสือเชิญคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานฯ เข้าร่วมประชุม โดยแนบร่าง มขร. พร้อมทั้งรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) และเอกสารที่เกี่ยวข้องในหนังสือเชิญประชุมด้วย
 - 5.3) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดประชุมคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานฯ เพื่อพิจารณาร่าง มขร. และรายงานการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี)
 - 5.4) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบปรับปรุงร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานฯ พร้อมทั้ง จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนรายงานการประชุม พร้อมร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ปรับปรุงแล้ว ถึงคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานฯ เพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุม
 - 5.5) เมื่อคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานฯ รับรองรายงานการประชุมแล้ว หรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่มีผู้ขอแก้ไขรายงานการประชุม ให้เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบจัดเตรียมรายละเอียดเนื้อหาสำหรับประกอบการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ
- 6) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบเสนอร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ต่อคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเจ้าหน้าที่ กมป. มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องดังนี้

6.1) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบเสนอร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ให้ กยร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อประกอบการจัดทำวาระการประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางและดำเนินการจัดประชุมต่อไป

6.2) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อสนับสนุนและชี้แจงรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

6.3) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำรายงานการประชุมและรับรองรายงานการประชุม และปรับปรุงร่าง มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง

6.4) เมื่อ มขร. และรายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบดำเนินการจัดทำเนื้อหา ร่างกฎกระทรวง

7) เจ้าหน้าที่ กมป. เสนอ มขร. และรายงานการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) ต่อ คค. เพื่อพิจารณาเสนอ รวค. พิจารณาสั่งการออกเป็นกฎกระทรวง โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.1) เจ้าหน้าที่ กมป. จัดทำบันทึกข้อความพร้อมแนบ มขร. และรายงานการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (ถ้ามี) เสนอ ผมป. ลงนาม ถึง อขร. โดยมีหนังสือบันทึกข้อความแนบท้ายถึง ปกค. เพื่อให้ อขร. พิจารณาลงนามในร่างบันทึกข้อความถึง ปกค.

7.2) เมื่อ อขร. ลงนามในบันทึกข้อความถึง ปกค. แล้วให้ดำเนินการเสนอหนังสือขึ้นต่อ คค.

8) คค. เสนอบันทึกข้อความซึ่งมี มขร. ต่อ รวค. เพื่อพิจารณาเห็นชอบ มขร. และสั่งการมอบหมาย ขร. ดำเนินการออกกฎกระทรวงต่อไป

9) เมื่อบันทึกข้อความซึ่งมี มขร. โดยมีข้อสั่งการของ รวค. กลับมายัง ขร. แล้วเสนอ อขร. โดยเจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบแนบร่างกระทรวงที่ได้จัดเตรียมไว้ในข้อ 6.4) ไปพร้อมด้วย เพื่อเสนอ อขร. โปรดทราบและพิจารณามอบหมายข้อสั่งการต่อไป

10) เมื่อ อขร. พิจารณาสั่งการตามข้อ 9 แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ กมป. ทำบันทึกข้อความถึง กกม. เพื่อส่งร่างกฎกระทรวงที่ได้จัดเตรียมไว้ตั้งแต่ข้อ 6 ให้ กกม. พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่ กมป. จัดทำบันทึกข้อความถึง สสร. และ กยร. เพื่อขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ มขร. ผ่านเพจเฟซบุ๊กของ ขร. (กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม) และเว็บไซต์ของ ขร. (<https://www.drt.go.th/standard>)

11) เจ้าหน้าที่ กกม. ตรวจสอบและปรับปรุงร่างกฎกระทรวงให้มีเนื้อหาที่ครบถ้วน ความถูกต้องตามหลักกฎหมายและรูปแบบที่เหมาะสม ก่อนเสนอคณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568 ต่อไป

12) เจ้าหน้าที่ กกม. ที่รับผิดชอบนำร่างกฎกระทรวงเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางพิจารณาเห็นชอบหลักการร่างกฎกระทรวง โดยเจ้าหน้าที่ กมป. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

12.1) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อสนับสนุนและชี้แจงรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับหลักการร่างกฎกระทรวง

12.2) เจ้าหน้าที่ กมป. ที่รับผิดชอบสนับสนุนรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการปรับปรุงร่างกฎกระทรวงตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อประกอบการปรับปรุงเนื้อหาร่างกฎกระทรวงและการจัดทำรายงานการประชุม

13) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบนำหลักการร่างกฎกระทรวงไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562

14) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบนำร่างกฎกระทรวงไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562

15) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบนำร่างกฎกระทรวงเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางพิจารณาเห็นชอบร่างกฎกระทรวง โดยเจ้าหน้าที่ กทม. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

15.1) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางรางเพื่อสนับสนุนและชี้แจงรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวง

15.2) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบสนับสนุนรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการปรับปรุงร่างกฎกระทรวงตามข้อเสนอแนะของที่ประชุมต่อฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางราง เพื่อประกอบการปรับปรุงเนื้อหาร่างกฎกระทรวงและการจัดทำรายงานการประชุม

16) เจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบเสนอร่างกฎกระทรวงต่อ คค. เพื่อพิจารณาต่อไป

17) คค. พิจารณาร่างกฎกระทรวงและเสนอ รวค. ลงนามหนังสือถึง สคค. เพื่อเสนอร่างกฎกระทรวง

18) คค. เสนอร่างกฎกระทรวงถึง สคค. เพื่อพิจารณาเสนอ ครม. ต่อไป

19) สคค. เสนอร่างกฎกระทรวงต่อที่ประชุม ครม. พิจารณารับหลักการร่างกฎกระทรวงต่อไป

20) ครม. พิจารณารับหลักการร่างกฎกระทรวง และส่งร่างกฎกระทรวงให้ สคค. เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมทางกฎหมาย

ทั้งนี้ หาก ครม. มีมติไม่รับหลักการร่างกฎกระทรวง สคค. จะส่งร่างกฎกระทรวงและแจ้งมติไม่รับหลักการร่างกฎกระทรวงกลับไปยัง คค. ซึ่ง คค. จะแจ้งหน่วยงานที่จัดทำร่างกฎกระทรวงทราบผลต่อไป

21) สคค. ตรวจสอบร่างกฎกระทรวงตามหลักกฎหมาย กลไกปฏิบัติ ถ้อยคำ และความซ้ำซ้อน ทั้งนี้ หากมีประเด็นข้อเสนอแนะหรือแก้ไข สคค. จะแจ้งมายัง ขร. เพื่อยืนยันและให้ ขร. แจ้งผลการพิจารณาให้ สคค. หรือ สคค. ทราบ ก่อน สคค. ส่งร่างกฎกระทรวงที่พิจารณาแล้วเสร็จกลับไปยัง สคค. ต่อไป

22) สคค. ส่งร่างกฎกระทรวงที่ ครม. มีมติเห็นชอบกลับมายัง คค. เพื่อดำเนินการจัดทำกฎกระทรวงฉบับสมบูรณ์ต่อไป

23) คค. ส่งร่างกฎกระทรวงที่ ครม. มีมติเห็นชอบกลับมายัง ขร. เพื่อดำเนินการพิมพ์กฎกระทรวงฉบับสมบูรณ์ และเสนอ รวค. ลงนามต่อไป

24) ขร. โดยเจ้าหน้าที่ กทม. ที่รับผิดชอบจัดทำหนังสือ พร้อมพิมพ์กฎกระทรวงฉบับสมบูรณ์แนบท้ายหนังสือ เสนอ อชร. ลงนามถึง คค. เพื่อเสนอต่อ รวค. ลงนามในกฎกระทรวงต่อไป

25) คค. เสนอ รวค. พิจารณาลงนามในกฎกระทรวง

26) คค. แจ้งเวียนกฎกระทรวงให้หน่วยงานในสังกัดทราบและปฏิบัติตามกฎกระทรวง

27) คค. เสนอกฎกระทรวงต่อ สคค. เพื่อประกาศกฎกระทรวงในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมายเหตุ: รายการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรฐาน (Checklist) ควรมีเนื้อหาการตรวจสอบให้ครบถ้วนตามมาตรฐานการขนส่งทางราง และควรมีการระบุถึงเกณฑ์ ตัวอย่างเช่น ค่าตัวเลขเชิงปริมาณ ขนาด ความเร็ว สถิติ พารามิเตอร์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบหรือกำหนดขอบเขตการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการขนส่งทางราง พ.ศ. 2568
2. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562
3. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2562

